

A legkorábbi települést az *AVK késői időszakába* tartozó Észtár-csoport objektumai képviselik. Ebből az időszakból csak a kisebb-nagyobb amorf agyaggyerő- és/vagy hulladékgödörök sikertelen megfigyelésünk. A település elhelyezkedésének legjellemzőbb vonása az, hogy a vízfolyás medrétől távolodva a neolitikus objektumok száma egyre csökkent, míg a meder közvetlen közelében tartható a legintenzívebbnek, sőt több esetben – feltételezhetően egyébként a szárazabb éghajlati periódus miatt – az időnként visszahúzódó, esetleg kiszáradó érmedrében is több ilyen objektum került elő. A települési objektumok mellett 5 KDK–NyÉNy tájolású csontvázas temetkezés is napvilágra került. Az egyik gödör betöltésében kibontott KDK–NyÉNy-i tájolású, jobb oldalára zsugorított egyén sírja mellett a gödör paticsos, sok kerámiatöredéket és állatcsontot tartalmazó betöltési rétegéből előkerültek egy másik ember bizonyos vázcsontelemei is, mely alapján ez esetben valószínűleg nem temetkezésre következtethetünk.

A *középső vaskorban* (Kr. e. 7–6. sz.) létesült szkíta település elemei is napvilágra kerültek, bár ebben az időszakban a település központi része a maitól 150–200 m-rel délebbre, a 2003. évi feltárási területen összpontosult, ugyanis ott kerültek elő a lakó és egyéb funkciójú félig földbe mélyített épületek. Az egyébként is igen laza szerkezetűként jellemezhető településnek ez itt egyértelmű perifériája volt, hiszen csak néhány kisebb tároló- és néhány nagyobb agyaggyerőgödör datálható erre az időszakra. Ezt követően a késő vaskor időszakában a kelták megtelepedésének nyomait is megfigyelhettük. A La Tène C időszakból előkerült egy ÉNy–DK-i tájolású, félig földbe mélyített, téglalap alakú épület (ház?), melyben tűzhelyre utaló nyomok nem, viszont É-i oldalán két kisebb tárológödör előkerült. A római császárkori szarmata falnak szintén nem erre a területre lokalizálható a centruma, ezt jelzi az a tény is, hogy mindössze egyetlen félig földbe mélyített, téglalap alakú házat sikerült idén kibontanunk. Az idén feltárt objektumok nagy része mégis erre az időszakra datálható. Sikerült feltárnunk egy téglalap alakú, aknaszerűen lemélyülő jégvermet és egy 1–2 éves kisgyermek sírját is, melyre egy kút betöltésének a felső részében bukkanunk. Az eddig feltárt objektumok közül egyetlen olyat találtunk, amelyet – egy korongolt fazékperem alapján – a középkorra keltezhetünk.

DANI JÁNOS

122. Eger, Petőfi tér–Gólya utca–Frank Tivadar utca (Heves megye) Kú

2007 szeptemberében próbafeltárást végeztünk a területen, annak is a Gólya utca P/8. ház és a Bárány-uszoda közti részén. Ennek célja az volt, hogy a terület régészeti érintettségére nézve adatokat szolgáltatassunk. A korábbi történelmi szakirodalomból (Sugár István) feltételezhető volt, hogy a 16. sz. végén emelt városfalak keresztülvezetnek a területen, és amint arra az előzetesen készített

hatástanulmány (Fodor László) rámutatott, erre a terület É-i részén látszott a legnagyobb esély. Kutatóárkainkban olyan falat, mely az egykori városfallal lehetne azonosítható, nem találtunk, területünk feltehetően már kívül esett a városfalon. A 6471 hrsz. telken nyitott szondáinkból kiderült, hogy az iszapos altalaj változó mélységben, átlagosan 1,5 m mélyen jelentkezett. E fölött 17–18. sz. eleji leletanyagot (fehér anyagú, szalagperemes edénytöredékek, lábasok stb.) tartalmazó feltöltési rétegeket azonosítottunk. A területen előkerült házfalak mind ezekbe a rétegekbe voltak beleásva. Közülük a legrégebbi egy K–Ny-i irányú vékony fal, melynek járászintjét kevés 17–18. századi leletanyagot tartalmazó réteg takarta. A terület ÉK-i sarkában egy – bélyeges téglák alapján a 19. sz. első felére, közepére keltezhető – pincét találtunk, ennek feltöltése után épült az a fal, mely a területünket É-ről lezárja, nagyrészt a mai kerítés nyomvonalán. A többi alapfal is mind az évekkel ezelőtt lebontott, itt álló házakhoz tartozott. Dél felé haladva a 6472/2 hrsz. telken húzott szondánkban a 17. századi leletanyag már alig volt, a 19. századi feltöltés megvastagodott. A Szarvas tér felé eső telkek közül csak a 6470 hrsz. telek (Szarvas tér 2.) területére tudunk bejutni. Az itt húzott kutatóárkokban egy nagy beásás mutatkozott, ennek betöltése szintén 17–18. sz. eleji. A lakóház alatti pince É-i részét is szemrevételeztük, de abban korábbi, esetleg a városfalra utaló részletet nem fedeztünk fel.

FÜLÖP ANDRÁS

123. Egyházashetye, Malomszeg-dűlő

(Vas megye) B, V, N, Á

Egyházashetye határában, az Egyházashetye–Boba közötti műúttól É-ra, a Malomszeg-dűlőben épülő szennyvíztisztító telep területén 2007. június 5. és július 9. között végeztünk megelőző régészeti feltárást. A szennyvíztisztító 50×50 m-es területén (illetve az út felé csatlakozó mintegy 10×14 m-es bevezető szakaszon) 58 régészeti objektumot tártunk fel. A lelőhelyen késő bronzkori, kora vaskori, késő római kori népvándorlás kori és Árpád-kori települések részletét tártuk fel.

A késő bronzkori objektumok a feltárt terület É-i részén helyezkedtek el. Egy nagyméretű, igen nagy mennyiségű leletanyagot, főként kerámiatöredékeket tartalmazó szemetesgödört, és egy 3 m mély, tölcéses szájú, hengeres aknájú kút tártunk fel, alján egy össze-roppant nagyméretű edény darabjaival. A kút betöltéséből egy nagyobb méretű famaradvány is előkerült. Egy másik bronzkori kiöblösödő vermet a 49. sz. Árpád-kori kút bontása közben tártunk fel.

A feltárt objektumok jelentős része a *kora vaskorba* tartozik. Kisebb-nagyobb, hulladékkal feltöltött gödörökön kívül két, négyszögletes, földbe mélyített, de cölöpszerkezet nélküli illetve egy nagyméretű, cölöpszerkezetes épületet találtunk a korszakból.